

УДК 336.6

ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В АНАЛІЗІ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ*Носова Євгенія Анатоліївна*

Академія праці та соціальних відносин Федерації профспілок України

Анотація

Розглянута важливість та необхідність використання програмного забезпечення для аналізу фінансового стану підприємств, наведена його класифікація та випадки використання підприємствами універсальних та спеціальних програмних продуктів.

За умов ринкової економіки виникає потреба постійно аналізувати фінансовий стан підприємств, оскільки з кожним роком все більш актуальною стає проблема розробки і обґрунтування бізнес-планів, оцінки ефективності управлінських рішень та вирішення проблем забезпечення стійкого фінансового стану підприємств. Крім того, потреба в аналітичній інформації постійно зростає через нестабільність факторів зовнішнього мікрота макросередовища підприємства. Такий аналіз пов'язаний з необхідністю здійснення обробки великих обсягів економічної та управлінської інформації, є дуже трудомістким і вимагає проведення значної кількості розрахунків, що вимагає автоматизації аналітичних розрахунків, яку неможливо здійснити без використання програмного забезпечення. Саме тому велика увага має приділятися вивченню проблем створення, розвитку та використання комп'ютерних систем аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств, які дозволять підвищити ефективність процесу збирання, реєстрації та обробки даних.

На сьогоднішній день існує велика кількість програм, які дозволяють автоматизувати процес збирання та обробки інформації, але вони не повністю задовольняють потреби користувачів, що вимагає подальшого вивчення напрямів і можливостей автоматизації процесу управління підприємством.

Аналітичні розрахунки можуть здійснюватись за допомогою універсальних та спеціалізованих комп'ютерних програм, які були спеціально розроблені для проведення аналізу фінансового стану підприємств.

Універсальні програми користуються попитом, оскільки їх досить легко прилаштувати до особливостей бухгалтерського обліку та аналізу в різних галузях економіки. Спеціалізовані програми, в свою чергу, дозволяють врахувати галузеві особливості, масштаби господарювання, що збільшує їх функціональні можливості і пристосовує їх до вимог користувачів.

Перевагами спеціалізованих комп'ютерних програм є те, що вони дозволяють аналізувати показники фінансового стану підприємств та визначати тенденції їх зміни, прогнозувати фінансовий стан, порівнювати фінансовий стан підприємства з іншими підприємствами галузі, розробляти різні варіанти бізнес-плану, враховувати при здійсненні аналізу різні фактори економічного та неекономічного характеру, використовувати динамічні та статичні методи аналізу, надавати інформацію у табличному та графічному вигляді тощо.

Використовувати спеціалізоване комп'ютерне забезпечення вигідно у тому випадку, якщо фінансовий аналіз проводиться на підприємстві систематично, виникає необхідність враховувати специфіку економічної діяльності підприємства та потреби користувачів цієї інформації, існуючі комп'ютерні системи не дозволяють здійснювати обробку та аналіз даних підприємства через їх значний обсяг та різновекторність економічного аналізу.

Спеціалізовані автоматизовані системи використовуються для проведення ретроспективного аналізу, для здійснення оперативного контролю, а також для розробки прогнозів та планів.

Якщо придбання автоматизованих систем управління підприємством є недоцільним, то підприємства з метою проведення аналізу користуються:

- засобами прикладних програм MS Excel, MS Access;
- спеціалізованими аналітичними пакетами STATISTICA, SAS, SPSS, STATGRAPICS, STADIA тощо;
- бухгалтерськими та аналітичними програмами, такими як «1С: Підприємство», «БЕСТ», «Парус-Підприємство», «Електронна бухгалтерія» тощо;
- програмами для проведення фінансового аналізу («ИНЗК-АФСП», «АНЗК-Аналітик», «ФінЕксперт», «Бест-Ф», «Форт-Аналітик», КІС «Галактика»).

Аналітичні програми для проведення фінансового аналізу призначені для оцінювання поточного та перспективного фінансового стану підприємства, вибору найкращої стратегії його розвитку, розробки інвестиційних проектів та бізнес-планів, управління маркетинговою діяльністю тощо.

Таке програмне забезпечення дозволяє створити інформаційне забезпечення аналізу фінансового стану підприємств у вигляді автоматизованих банків даних, основними функціями яких є накопичення, збереження та обробка інформації, необхідної користувачам для прийняття рішень. Їх створення дозволяє отримати швидкий доступ до даних, забезпечити доступ до них декільком користувачам, розширювати та оновлювати інформацію, використовувати вже введену інформацію необмежену кількість разів. Крім того, створення баз даних дозволяє використовувати з метою фінансового аналізу дані бухгалтерського обліку, що значно зменшує витрати часу на її введення в систему. Функціональні можливості таких систем дозволяють їх використовувати в якості систем підтримки прийняття рішень.

Отже, здійснювати якісно аналіз фінансового стану підприємств на сучасному етапі неможливо без володіння комп'ютерними технологіями, оскільки вони дозволяють оперативно отримати інформацію, потрібну для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Крім того, програмне забезпечення дозволяє фінансовому аналітику широко застосовувати можливості математичного, статистичного та графічного апарату, моделювати розвиток економічних процесів.

Список використаних джерел:

1. Барановська С.П. Обліково-аналітичне забезпечення як невід'ємна складова управління підприємством // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – 2012. – №722. – С. 8-11.
2. Олійник О.В., Євдокимов В.В. Технологія комп'ютеризації економічного аналізу як окремого виду економічної діяльності // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: Збірник наукових праць - 2010. - №28 // Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/pprbsu/2010_28/10_28_36.pdf
3. Зоріна О.А. Спеціалізоване аналітичне програмне забезпечення аналізу акціонерних товариств і можливості його використання // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу: Міжнародний збірник наукових праць. – 2010. - №3. – С. 119-126 // Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/ptmbo/2010_3/15.pdf.